

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Қ. И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық техникалық зерттеу
университеті
Т. Бәсенов атындағы сәулет және құрылыс институты

«Сәулет» кафедрасы
5В042000 – Сәулет

БЕКІТЕМІН
«Сәулет»
кафедра меңгерушісі
 А.В. Ходжиков
23. 05. 2020ж.

Ахатай Марал Болатовна

«Шығармашылық қызметкерлер үйі»

ДИПЛОМДЫҚ ЖОБА

Мамандығы 5В042000 – «Сәулет»

Алматы 2020

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Қ. И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық техникалық зерттеу
университеті
Т. Бәсенов атындағы сәулет және құрылыс институты

«Сәулет» кафедрасы
5В042000 – Сәулет

БЕКІТЕМІН
«Сәулет»
кафедра меңгерушісі

А.В. Ходжиков
23. 05. 2020ж.

ДИПЛОМДЫҚ ЖОБА

тақырыбы: «Шығармашылық қызметкерлер үйі»

5В042000 – «Сәулет» мамандығы бойынша

Орындады

Ахатай М.Б.

Ғылыми жетекшісі

Мусин Б.Б.

Алматы 2020

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Қ. И. Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық техникалық зерттеу
университеті
Т. Басенов атындағы сәулет және құрылыс институты

«Сәулет» кафедрасы
5В042000 – Сәулет

БЕКІТЕМІН
«Сәулет»
кафедра меңгерушісі.

 А.В. Ходжиков
23. 05. 2020ж.

**дипломдық жобаның орындауға
ТАПСЫРМА**

Білім алушы: Ахатай М.Б.

Тақырыбы: «Шығармашылық қызметкерлер үйі»

Университеттің ректорының бұйрығымен №762-б от «27» қаңтар 2020ж. бекітілген
Аяқталған жобаны тапсыру мерзімі «23» мамыр 2020ж.

Дипломдық жобаның бастапқы деректері:

- а) Жобалауға арналған осы тапсырма
- б) Ситуациялық сызба

Дипломдық жобада әзірленетін мәселелер тізбесі:

1 Жоба алдындағы талдау:

- а) аналогтар туралы ақпарат;
- б) отандық және шетелдік тәжірибенің аналогтарының сипаттамасы;
- в) жобаның мақсаттары мен міндеттері.

2 Сәулет-құрылыс бөлімі:

- а) шығармашылық қызметкерлер үйін құрудың негіздері;
- б) жобаның мақсаттары мен міндеттері;
- в) жобаның техникалық негіздемесі.

3 Құрылымдық бөлім:

- а) конструктивтік шешімдері;
- б) пайдаланылатын құрылыс материалдарының сипаттамасы;
- в) материалдардың сындарлы схемалары.

Графикалық материалдар тізімі (міндетті сызбаларды нақты көрсетілуімен):

1 Жоба алдындағы талдау:

- а) Сараптамалық схемалар, кестелер, графиктер және тұжырымдары бар мәтін түрінде ресімделген объектілер бойынша иллюстрациялық материал;
- б) Дипломдық жобаны әзірлеу негізіне алынған мәтіндік және иллюстрациялық материал (фотосуреттер, эскиздер, қаланың М1:5000-ға учаскелерді орналастырудың ахуалдық схемасы, мәтіндік түсініктемелер).

2 Сәулет-құрылыс бөлімі:

- а) Елді мекенде кешеннің ситуациялық сызбасының орналасуы М 1: 2000 - 1: 5000;
- б) Нысанды алдын-ала сараптау нәтижелерін суреттейтін суреттер, сызбалар, сызбалар, еркін суреттер;
- в) Бірінші (және басқа қайталанбайтын) М 1: 100 - 1: 200 қабаттарының жоспары;
- г) Қайталанатын (типтік) қабаттардың жоспарлары М 1: 200;
- е) көлденең және бойлық құрылымдар бөліктерді көрсететін М 1: 100 - 1:50;
- д) қасбеттер М 1: 200 - 1:50;
- ж) объектінің әр түрлі бұрыштардағы жалпы көрінісі (перспективалық, аксонометрлік, басқа 3D суреттер)
- з) жобаның шығу деректері (университеттің атауы, институт, кафедра, жобаның атауы, диссертация автордың (авторлардың) толық атауы және ғылыми жоба менеджері (бекітілген стандарттарға сәйкес таблетка түбінде толтырылады).

3 Құрылымдық бөлім:

Дипломдық жоба бойынша ықтимал сындарлы шешімдер схемасы.

Ұсынылатын негізгі әдебиеттер:

1 Жоба алдындағы талдау:

- а) <https://archi.ru/>
- б) <http://www.arhinovosti.ru/>
- в) <http://curated.ru>

2 Сәулет-құрылыс бөлімі:

- а) СНиП РК 3.02-02-2001 Қоғамдық ғимараттар
- б) СНиП 12-01-2004 Құрылысты ұйымдастыру

3 Конструктивті бөлім:

- а) СНиП 3.03.01-87. Конструкциялар
- б) <http://www.stroyotd.ru/>

Бөлім бойынша кеңесшілер

№	Бөлім	Кеңесшінің аты-жөні, ғылыми дәрежесі, лауазымы	Мерзімі		Кеңесшінің қолы
			жоспар	факт	
1	Жоба алдындағы талдау	Мусин Болат Башарович, лектор			
2	Сәулет-құрылыс бөлімі	Мусин Болат Башарович, лектор			
3	Құрылымдық бөлім	Самойлов Константин Иванович, сәулет докторы, профессор			

Аяқталған дипломдық жоба бойынша консультанттар мен нормативтік бақылаушылардың
Қолтаңбалары

Бөлімдердің атауы	Жетекші, кеңесшілер	Қол қою күні	Қолтаңба
Жоба алдындағы талдау	Мусин Болат Башарович, лектор	12.02.2020ж.	
Сәулет-құрылыс бөлімі	Мусин Болат Башарович, лектор	27.03.2020ж.	
Құрылымдық бөлім	Самойлов Константин Иванович, сәулет докторы, профессор	22.04.2020ж.	
Нормобақылаушы	Кострова Любовь Анатольевна, сениор-лектор	09.05.2020ж	

Дипломдық жобаның жетекшісі: Мусин Болат Башарович

Тапсырманы орындауға қабылдаған студент: Ахатай Марал Болатқызы

04. 02. 2020ж.

Аннотация

Проектируемый дом творческих работников располагается по адресу: г.Алматы, вдоль проспекта Аль-Фараби. Основная цель проекта создать благоприятные условия для творческих работников, чтобы они здесь не только работали, но и могли временно жить.

Проектируемое здание творческих работников представляется собой трехэтажное здание с выставочными галереями для посетителей, мастерскими и гостиничным блоком для работников, а также с небольшим ресторанным комплексом на верхнем этаже.

Дом творческих работников – это особый мир для обладателей творческих профессий, у которого есть свои традиции, ценности, находки и победы. Именно здесь работник имеет возможность в полной мере раскрыть свои таланты и способности, передавать свои навыки и умения.

Помимо этого, определяется как государственное учреждение культуры, организационно-методический и творческий центр художественной самодеятельности государственных клубных учреждений.

Возобновление работы дома творческих работников, при учете современных потребностей и изменений, создаст новые площадки для развития творчества у всего населения города.

Андатпа

Шығармашылық қызметкерлердің үйінің жобасы Алматы қаласы, Әл-Фараби даңғылы бойында орналасқан. Жобаның басты мақсаты - шығармашылық қызметкерлерге жұмыс орнымен қатар, уақытша тұрғын ретінде жағдай жасау.

Шығармашылық қызметкерлер үшін жобаланған ғимарат - келушілерге арналған көрме галереяларынан, жұмыскерлерге арналған шеберханалар мен қонақ үй блогынан, сонымен қатар жоғарғы қабаттағы шағын мейрамхана кешенінен тұратын үш қабатты ғимарат.

Шығармашылық қызметкерлердің үйі-бұл өз дәстүрлері, құндылықтары, олжалары мен жеңістері бар шығармашылық кәсіптердің иелері үшін ерекше әлем. Дәл осы жерде қызметкердің өз таланттары мен қабілеттерін толық ашуға, өз дағдылары мен біліктерін беруге мүмкіндігі бар.

Сонымен қатар, мемлекеттік мәдениет мекемесі, мемлекеттік клуб мекемелерінің көркем өнерпаздарының ұйымдастыру-әдістемелік және шығармашылық орталығы ретінде анықталады.

Шығармашылық қызметкерлер үйінің жұмысын жаңарту, заманауи қажеттіліктер мен өзгерістерді есепке алғанда, қаланың барлық тұрғындарының шығармашылығын дамыту үшін жаңа алаңдар құрады.

Abstract

The designed house of creative workers is located at the address: Almaty, along Al-Farabi Avenue. The main goal of the project is to create blog-friendly conditions for creative workers so that they not only work here, but also can temporarily live.

The designed building of creative workers is a three-story building with exhibition galleries for visitors, workshops and a hotel block for workers, as well as a small restaurant complex on the top floor.

The house of creative workers is a special world for the owners of creative professions, which has its own traditions, values, finds and victories. It is here that the employee has the opportunity to fully reveal their talents and abilities, transfer their skills and abilities.

In addition, it is defined as a state cultural institution, organizational, methodological and creative center of Amateur artistic activities of state club institutions.

The reopening of the house of creative workers, taking into account modern needs and changes, will create new platforms for the development of creativity among the entire population of the city.

Мазмұны

Кіріспе	9
1 Жоба алдындағы талдау	10
1.1 Отандық тәжірибе	10
1.1.1 «Палитра» оқушылар шығармашылық сарайы, Астана қ.	10
1.1.2 Оқушылар сарайы, Астана қ.	12
1.1.3 Қадір Мырза Әлі атындағы шығармашылық орталығы	15
1.2 ТМД мемлекеттерінің тәжірибесі	16
1.2.1 «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан	16
1.2.2 Жастар шығармашылық орталығы, Ресей	18
1.3 Шет елдерінің тәжірибесі	20
1.3.1 Мәденикешен, Шэньчжэнь қ., ҚХР	20
1.3.2 Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция	21
1.3.3 Мәдени орталық, Тбилиси қ., Грузия	23
1.3.4 Заманауи өнер орталығы New Century City Art, Қытай	25
2 Сәулет-құрылыс бөлімі	28
2.1 Бас жоспар шешімі	28
2.1.1 Учаскенің функционалдық-жоспарлау сипаттамасы	28
2.1.2 Қала құрылысында орналастыру сипаттамасы	29
2.2 Архитектуралық шешім	32
2.2.1 Көлемдік-кеңістіктік шешім	32
2.2.2 Сәулеттік-жоспарлық шешім	34
3 Конструктивтік шешім	36
Қорытынды	40
Пайдаланылған әдебиет тізімі	41

Кіріспе

Шығармашылық қызметкерлер үйі көркем өнерпаздарға репертуарлық, әдістемелік және консультациялық көмек көрсетеді, халық көркем шығармашылығының барлық түрлері мен жанрларын дамытуға, кәсіби және көркем өнер арасында тығыз байланыс орнатуға ықпал етеді.

Сондай-ақ осы нысанда мәдениет қызметкерлерінің біліктілігін арттыру курстары ұйымдастырылады, өнер мәселелері бойынша семинар-кеңестер, фестивальдар, конкурстар, көрмелер және басқа да мәдени іс-шаралар өткізіледі. Шығармашылық қызметкерлер үйінің жұмысын жаңарту, заманауи қажеттіліктер мен өзгерістерді есепке алғанда, қаланың барлық тұрғындарының шығармашылығын дамыту үшін жаңа алаңдар құрады.

Бұл жұмыстың мақсаты шығармашылық қызметтің барлық салаларын қамтитын жобаны әзірлеу және қаланың қарапайым тұрғындары мен шығармашылық кәсіптердің иелері үшін кеңістік құру болып табылады.

Негізгі мақсаттар:

- әлемдік және отандық тәжірибенің ұқсастығын зерттеу;
- жобаланатын құрылыстың орналасқан жерін талдау;
- көлемді-кеңістіктік шешімді әзірлеу;
- сәулет көлемін табу;
- объектінің құрылымдық жүйесін таңдау;
- сызбалар кешенін дайындау.

Дипломдық жоба 4 бөлімнен тұрады: жоба алдындағы талдау, сәулет бөлімі, конструктивтік шешім, қауіпсіздік және еңбекті қорғау.

Бірінші бөлімде шығармашылық қызметкерлер үйін жобалаудың әлемдік және отандық аналогтары келтірілген.

Екінші, сәулет-жоспарлау бөлімінде жобаның толық сипаттамасы, учаскенің сипаттамасы, бас жоспарды функционалдық аймақтау және көлемдік-жоспарлау шешімі берілген.

Үшінші, архитектуралық-конструктивтік бөлімде жобаланатын объектіде қолданылатын конструкциялар сипатталған, сондай-ақ конструктивтік тораптар көрсетілген.

"Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау" төртінші бөлімінде терроризмге қарсы қорғау, зиянды шудан қорғау үшін қажетті шаралар мен шарттар, өрт қауіпсіздігі бойынша талаптар, жарықтандыру нормалары туралы ақпарат келтірілген.

1 Жоба алдындағы талдау

1.1 Отандық тәжірибе

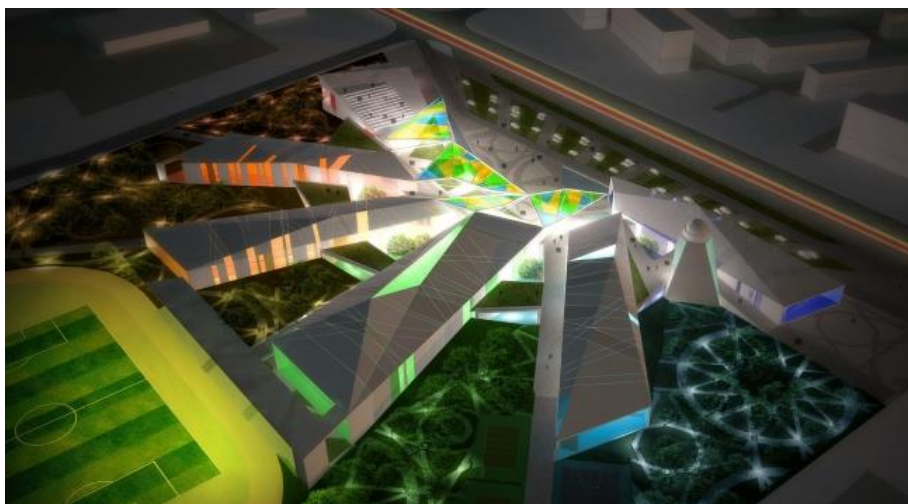
1.1.1 «Палитра» оқушылар шығармашылық сарайы, Астана қ.

Концепцияның негізі «Палитра» сөзі таңдап алынды, ол болашақ оқушылар шығармашылық сарайының оқу бағдарламасында әр түрлі функциялар мен мүдделерді бейнелейді. Сарайдың барлық функционалдық аймақтары жеке түсті гаммаға ие, бұл балаларға түсі бойынша оңай бағдарлауға мүмкіндік береді. Бұдан басқа, пайдаланылатын белсенді түстер сарайдың барлық әралуандылығын бейнелейді.

1-сурет. «Палитра» шығармашылық сарайын функционалдық жобасы

Парктің әрбір аймағына іргелес учаскесімен бірге барлық түстер шығармашылық, демалыс, білім беру және спорт палитрасын жасай отырып, орталық алаңдағы негізгі жинақтау кеңістігінің айналасында желімен топтастырылады.

2-сурет. «Палитра» оқушылар шығармашылық сарайы, Астана қ.

Терассалар ғимараттың төбесінде жайластырылған әрбір функционалдық аймаққа қол жеткізуді қамтамасыз етеді, бұл оны пайдалану мүмкіндігін арттырады және екі қабатқа тәуелсіз өтуді қамтамасыз етеді.

Шығармашылық сарайында қосымша эвакуация жолдары түрінде терассалар деңгейі қарастырылған, себебі оқушылар саны көп балалар мекемелерінде шұғылданушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету өте маңызды.

Шатырдың астында жазғы амфитеатр жайластырылады. Осы жобада пайдаланылатын ұйымның нақты функционалдық аймақтандыру түрінде композициялық қабылдауы және оқушылар сарайындағы қарапайым бағдарлану кеңістікті қабылдау кезінде әсер етудің бай гаммасын жасайды.

3-сурет. «Палитра» оқушылар шығармашылық сарайы, Астана қ.

4-сурет. 1-ші қабат жоспары

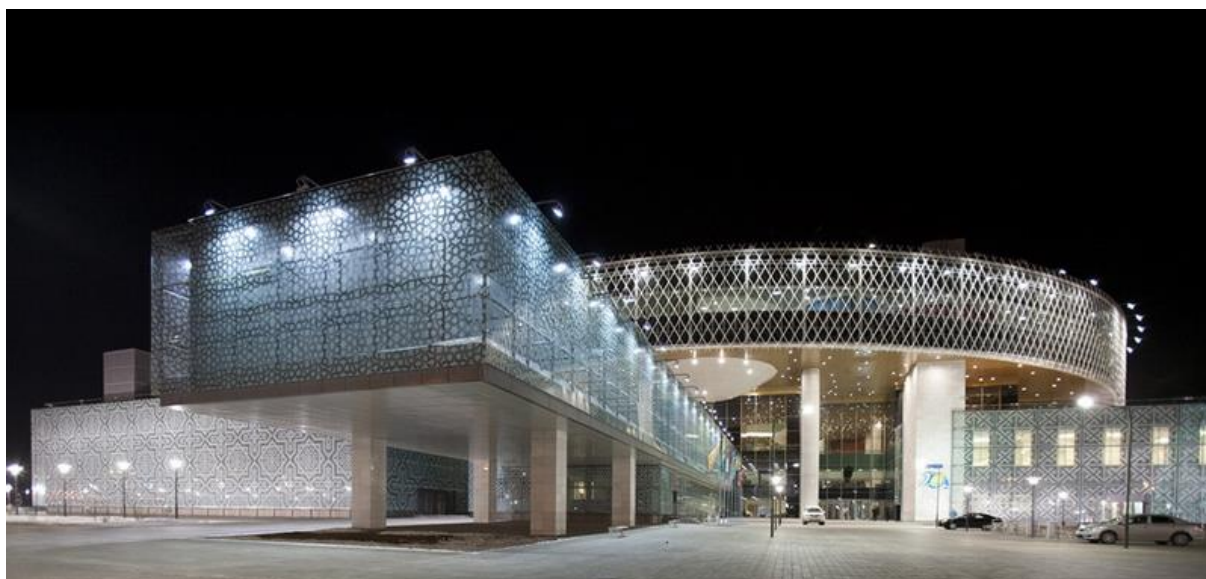

5-сурет. 2-ші қабат жоспары

1.1.2 Оқушылар сарайы, Астана қ.

Studio 44 Architects сәулет бюросымен жобаланған Астана қаласындағы әртүрлі оқу, спорттық және демалыс бағдарламалары қосылған оқушылар сарайы 2011 жылы салынған .

Ұсынылған жоба қоғамдық ғимараттарды жобалаудың жергілікті дәстүрлерімен супрематикалық композициялардың бірігуінің жарқын мысалы болып табылады.

6-сурет. Оқушылар сарайы, Астана қ.

Дәстүрлі қазақ киіз үйінің басты құрамдас бөлігі шаңырақ–ағаштан жасалған және киіз үйдің күмбезінің ортасында, ошақ үстінде орналасқан конструктивтік элемент.

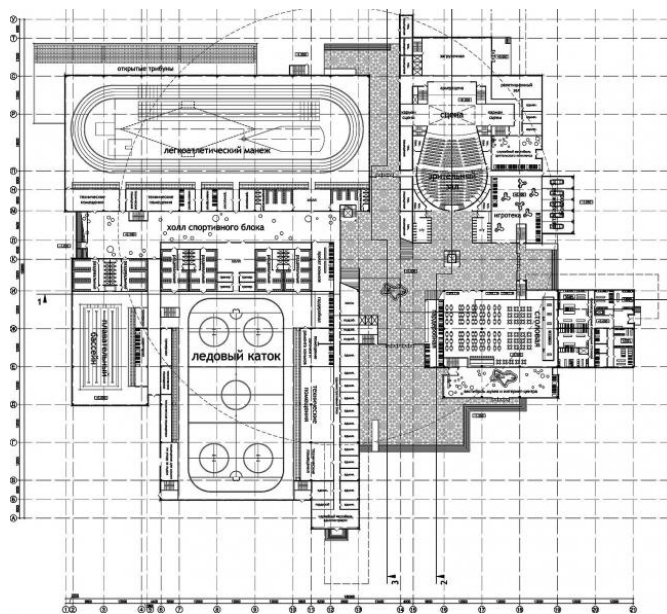
Бұл жобада «шаңырақ» рөлін сегіз метрлік цилиндр атқарады, диаметрі 158 метр.

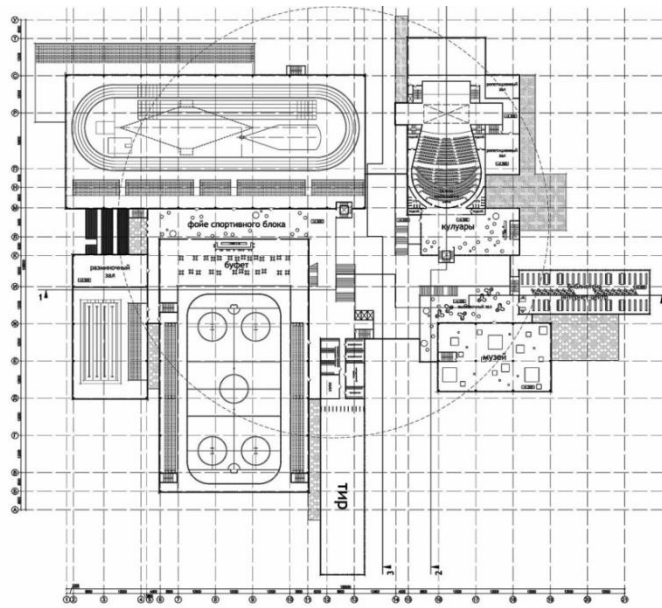
7-сурет. Оқушылар сарайы, Астана қ.

Бұл ерекше алып диск келесі бағдарламалар орналасқан тікбұрышты геометриялық элементтерді жабады: мұражай, мұз арена, ойын-сауық залы және т. б.

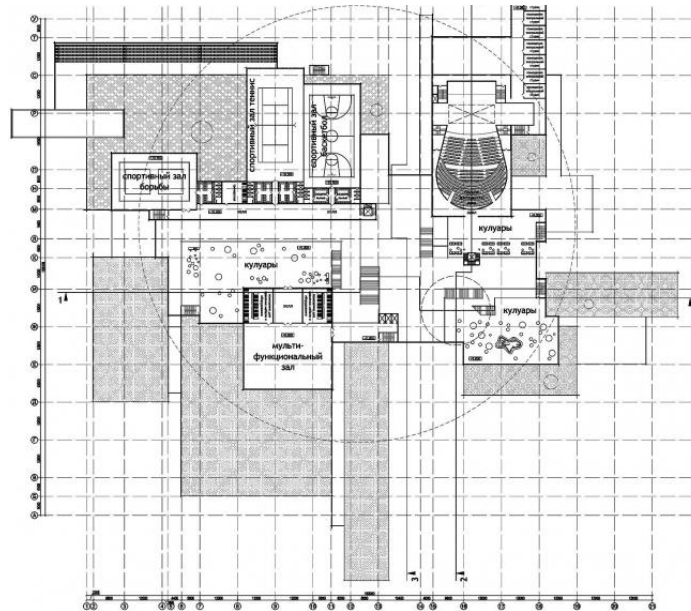
Сонымен қатар, орталық атриумдық бөлмені табиғи жарықтандыру үшін күннің жеткілікті санының түсуі үшін түрлі жарықтық тесіктер қарастырылған.

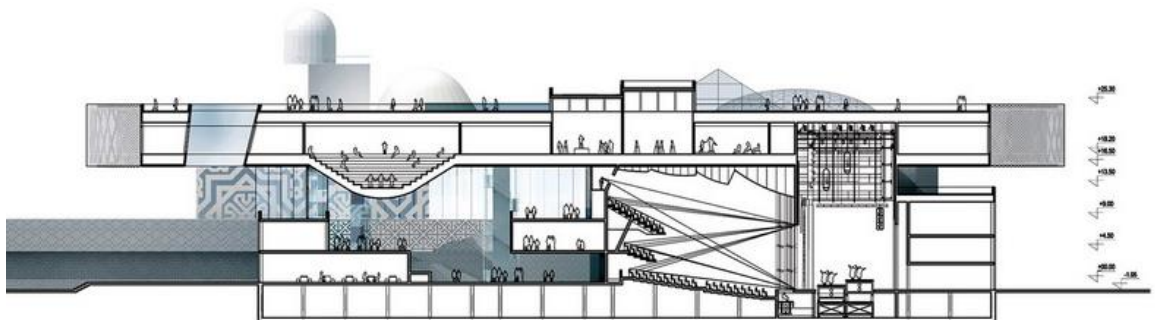
8-сурет. Оқушылар сарайы, 1-ші қабат жоспары

9-сурет. Оқушылар сарайы, 2-ші қабат жоспары

10-сурет. Оқушылар сарайы, 3-ші қабат жоспары

11-сурет. Оқушылар сарайы, қима

1.1.3 Қадір Мырза Әлі атындағы шығармашылық орталығы

Орталықтың жалпы аумағы 3 300 шаршы метрді құрайды. Оның базасында мәдениетті, әдебиет пен өнерді дамыту үшін жағдай жасалады. Мұнда түрлі шығармашылық семинарлар, мастер-кластар, әдеби студиялар сабақтарын өткізу жоспарлануда.

12-сурет. Қадір Мырза Әлі атындағы шығармашылық орталығы

13-сурет. Қадір Мырза Әлі атындағы шығармашылық орталығы

Орталықта 150 орындық заманауи арнайы элементтер мен акустикамен жабдықталған концерт залы, 30 орындық конференц-зал болады. Ғимараттың басты әшекейі-амфитеатр. Орталық ішінде орналасқан Амфитеатр 1125 адамға есептелген, бұл ірі салтанатты іс-шаралар мен үлкен концерттер өткізуге мүмкіндік береді. Бірінші қабатта мұражай мен кітапхана орналасқан, онда миллионнан астам кітап бар.

1.2 ТМД мемлекеттерінің тәжірибесі

1.2.1 «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан

Бұл мәдени орталық Захи Хадид сәулет бюросымен жобаланған және 110 мың шаршы метр алаңды құрайды.

Орталық Бакудың Жаңа ауданының доминанты болды, онда тұрғын үй ғимараттары, әкімшілік ғимараттар мен демалыс орталықтары белсенді түрде салынып жатыр.

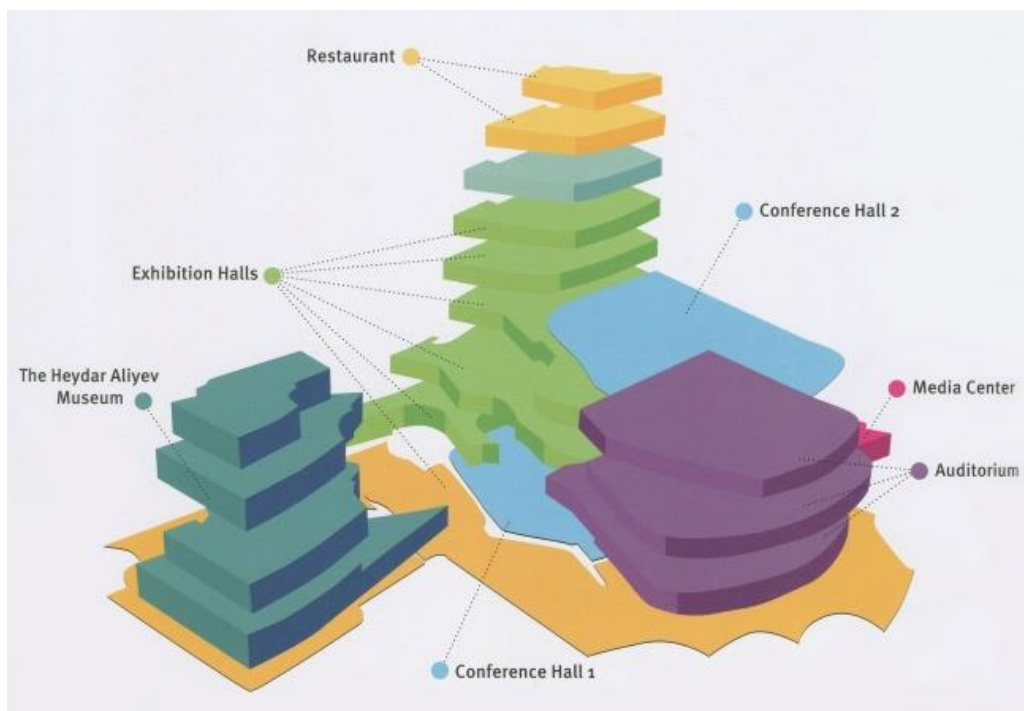
14-сурет. «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан

Гейдар Әлиев атындағы орталықта мұражай, кітапхана, конференциялар мен түрлі мәдени іс-шараларға арналған залдар орналасқан.

Орталықтың негізгі архитектуралық концепциясы - толқын-сұйықтық-катпарлар синтезін жасау, онда әрбір жеке элемент әр түрлі мақсаттарда

қолданылады. Ал ғимаратта тұтас шынылаудың үлкен болуы жасанды жарықтандырудың қажеттілігін барынша азайтады. Жоба қазіргі заманғы рухта жүзеге асырылған Ислам архитектурасының идеясы салынған: күрделі өрнектері бар кілем сияқты кешен саябақ бойынша созылып жатыр.

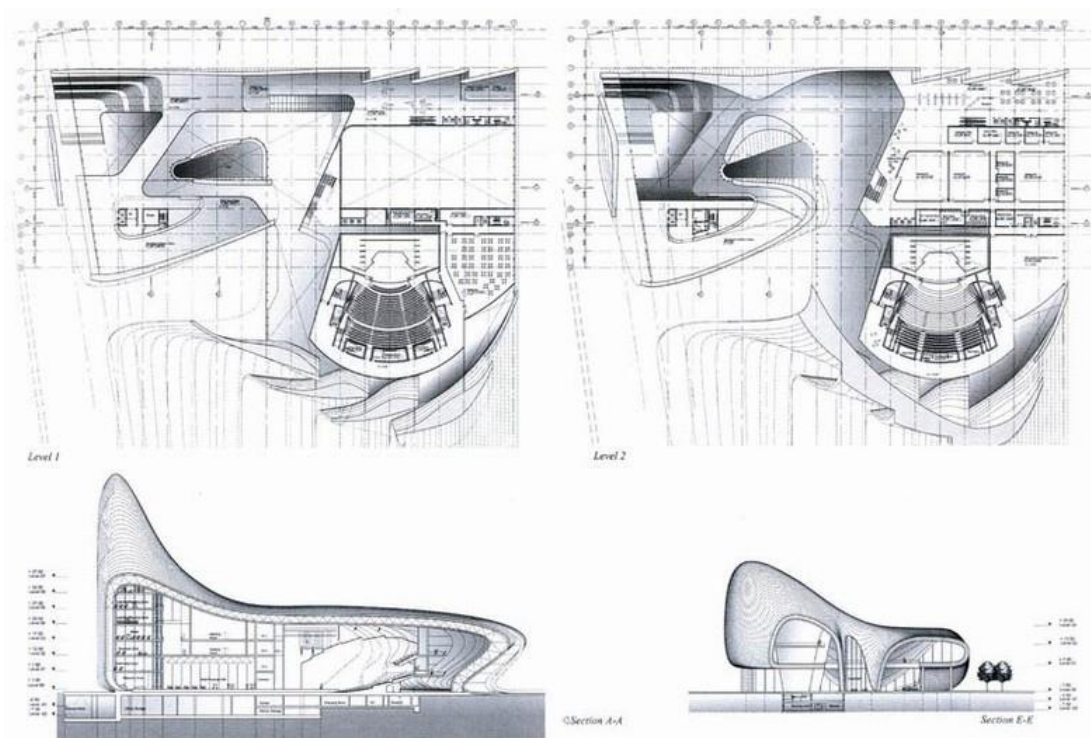
Құрылыс аумағында арт-кеңістіктер орналасқан, олардың орталық орталығы Гейдар Алиевтің мәдени орталығы болып табылады .

15-сурет. «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан

16-сурет. «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан

17-сурет. «Гейдар Алиев мәдени орталығы», Баку қ., Әзірбайжан

1.2.2 Жастар шығармашылық орталығы, Ресей

Жастар шығармашылық орталығы Берсенев жағалауында орналасқан. Орталық театр қойылымдарына, музыкалық концерттерге, лекцияларға арналған, көрме кешені ретінде пайдаланылуы мүмкін.

18-сурет. Жастар шығармашылық орталығы, Ресей

Зал Мәскеудің орталығына көрінісімен, панорамалық шынылаумен орындалған, 300 көрерменге арналған. Орталықтың кең фойесінде кафе, дайындық залы, әртістік әжетханалар, декорациялар және қажетті жабдықтар бар.

Сонымен қатар, зал театр қызметіне стандартты емес көзқараспен эксперименттік қойылымдарға арналған.

Орталық ғимараты металл және шыны қабықшаның үйлесімі түрінде жеңілдетілген құрылымдардан жасалған.

Жастар орталығы жағалауға кіруді жеңілдету үшін жаяу жүргіншілер көпірімен қоршалған және серуендеу үшін пайдаланылуы мүмкін. Орталықтың айналасында серуендеу аймағы қарастырылған.

19-сурет. Жастар шығармашылық орталығы, Ресей

20-сурет. Жастар шығармашылық орталығы, Ресей

1.3 Шет елдерінің тәжірибесі

1.3.1 Мәдени кешен, Шэньчжэнь қ., ҚХР

Шэньчжэнь қаласындағы мәдени кешеннің үздік жобасы байқауында теспаоо голландиялық сәулет студиясы жеңіске жетті.

21-сурет. Мәдени кешен, Шэньчжэнь қ., ҚХР

Сәулетшілердің ойынша, берілген учаскеде жер үстінен төмен қараған қызыл объектілер пайда болады .

Аудан тұрғындарының кедергісіз ағыны үшін ғимарат қабырғаларын дөңгелектеу қарастырылған, бұл орталыққа көлемнің жұмсақтығы мен жеңілдігін береді. Төбесі қосылған аркалар өзара байланыс пен ашықтықтың символы болады. Ал осы аркалардың астында құрылған кеңістік әр түрлі қалалық іс-шараларды өткізуге арналған алаңдар болып табылады.

22-сурет. Мәдени кешен, Шэньчжэнь қ., ҚХР

Кешенде өнер және ғылым мұражайлары, жастарға арналған кеңістік және кітап дүкендері орналастырылады.

Кешенді құру кезінде, сәулетшілер кешенді қалыптасқан қоршаған ортаға барынша үйлесімді етіп енгізіп, өзінің көрікті жерлерін көрсетуге, аудан тұрғындарын өзіне тартуға, оны жандандырып, тартымды етуге тырысты.

23-сурет. Мәдени кешен, Шэньчжэнь қ., ҚХР

1.3.2 Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция

Париждің сәулет бюросы Франциядағы Бомон-Аг қаласындағы жаңа мәдени объектісін жобалады.

Нысан өз концепциясы мен пішіні бойынша қоршаған ортаға жақсы жазылады - ғимарат табиғи тартымды аймақта орналасқан.

24-сурет. Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция

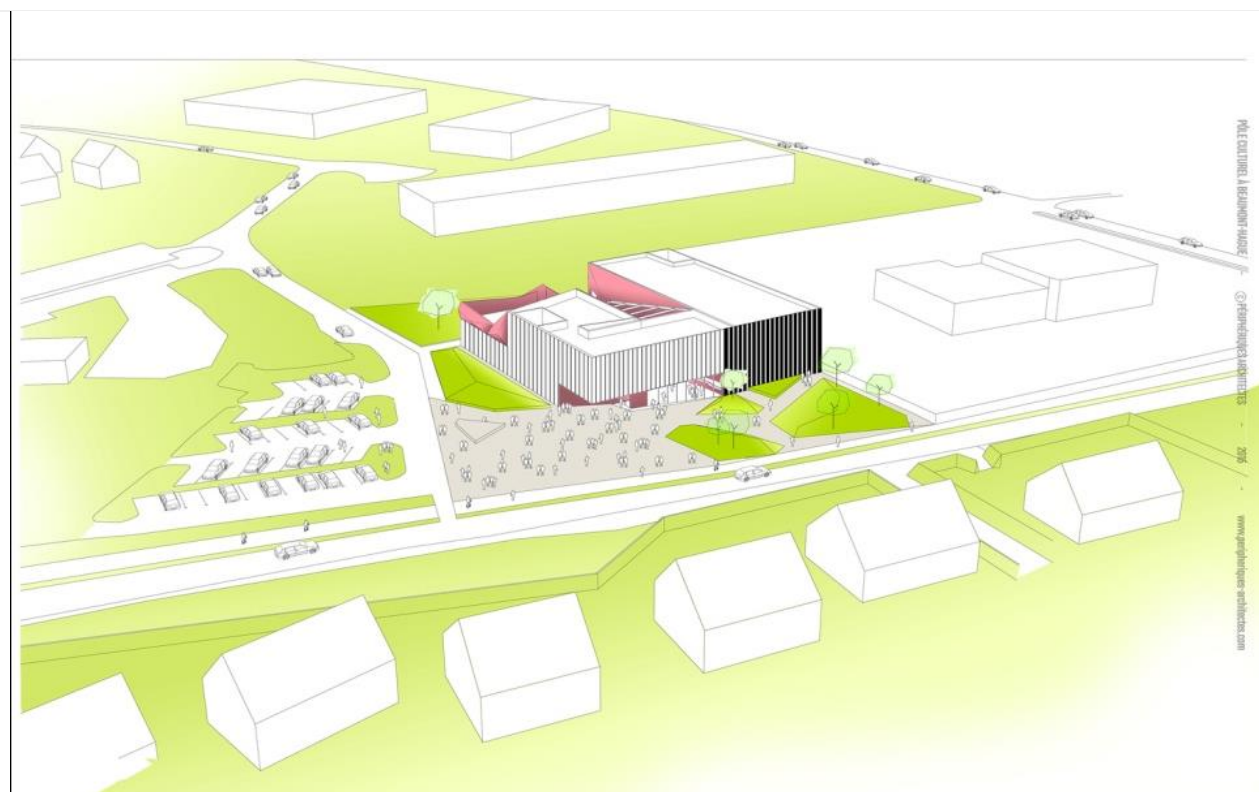
Жарық ойыны, ерекше формалар және геометриялық шешімдер мәдени орталық ғимаратына назар аударады және оны осы аймақтың қалған құрылыстарының аясында ерекше бөледі.

Құрылыстың ұзындығы 45 метр, биіктігі 12 метр.

Бөлмелерде шыныны, ағаш конструкцияларын және металды салу кезінде үйлесімді пайдалану есебінен жылдың барлық мезгілінде қолайлы температура сақталады. Ғимараттың бір бөлігі металл панельдерден жасалған, ал бір қасбеті толығымен шыны терезелерден тұрады, онда қоршаған кеңістік бейнеленеді.

25-сурет. Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция

26-сурет. Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция

27-сурет. Мәдени орталық, Бомон-Аг қ., Франция

1.3.3 Мәдени орталық, Тбилиси қ., Грузия

Музыкалық театр мен көрме залынан тұратын осы мәдени орталықты жобалау және салу бойынша 5 жыл бойы fukas итальяндық сәулет бюросы жұмыс істеді.

Құрылыс екі ұзын формадан тұратын құбырға ұқсайды. Форманы әзірлеу кезінде негізгі идея өзендерге және қаланың тарихи ауданына бағытталған «перископ» болды.

28-сурет. Мәдени орталық, Тбилиси қ., Грузия

Осыған қарамастан, бұл футуристік нысан ескі Тбилисидің қалыптасқан сәулеттік бейнесін бұрмаламайды .

29-сурет. Мәдени орталық, Тбилиси қ., Грузия

30-сурет. Мәдени орталық, Тбилиси қ., Грузия

Цилиндрлік түтіктердің бірінде театр орналасқан, ал екіншісінде көрме залы жұмыс істейді. Театр 556 көрерменге есептелген.

Сондай-ақ орталықта тамақтану аймақтары, әкімшілік және техникалық бөлмелер бар. Құрылыс кезінде сәулетшілер бетонға, болат пен шыныға артықшылық берді.

Мұндай цилиндр тәрізді форманы алу үшін сәулетшілер қазіргі заманғы diagrid технологиясын қолданды – көлденең орналасқан, торлы элементтерден жасалған торлы жабынды.

1.3.4 Заманауи өнер орталығы New Century City Art, Қытай

Zaha Hadid Architects Қытайдың Chengdu қаласындағы Заманауи Өнер орталығын жасады. Бұл Қытайдағы ең ірі мәдени ғимарат, ол тағы да мәдени мақсаттағы қала ретінде Chengdu беделін растады.

Chengdu Contemporary Art Centre (CCAC) тек 150.00 ш.м., үш аудитория үшін орындар, мұражай, көрме орталығы, конференц-залдар, барлар, мейрамханалар мен дүкендер бар.

31-сурет. Заманауи өнер орталығы New Century City Art, Қытай

Ғимарат үш залдан тұрады. Көпмақсатты бағыттағы негізгі зал: екі мың көрерменге арналған орындары бар театр. Залдың жартысына 870 келушіге арналған лирикалық театр және музыкалық өнер көрсету үшін пайдаланылуы

мүмкін. Үшінші зал мыңдаған көрерменге арналған музыкалық зал болып табылады.

Конференц-орталық он алты тең және тәуелсіз, қол жетімді конференц-залдарға бөлінуі мүмкін. 10.000 ш. м. көрме кеңістігі бірінші қабатта орналасқан. Ол тікелей шатырдың астында орналасқан, демек, табиғи жарықтандыру бар.

32-сурет. Заманауи өнер орталығы New Century City Art, Қытай

Қасбеттің толқынды қозғалысы ғимарат орналасқан Сычуань провинциясының топографиясынан шабыттандырылды. Сәулетшінің айтуынша, ғимарат Инь-Яньге және басқа да дәстүрлі қытайлық символдарға ұқсайды, бұл қасбетті танымал етеді.

Жаңа ғимарат өзінің аэродинамикалық геометриясымен, икемді кеңістігімен ерекшеленеді. ССАС жанында, қала ортасымен байланысты нығайтуға бағытталған ауқымды жаңа көгалдандыру ұйымдастырылған. Ғимаратқа іргелес кеңістік дизайны сәулет дизайнының ажырамас бөлігі болып табылады.

Қорытынды:

Шығармашылық орталықтарды жобалаудың әлемдік тәжірибесі архитектураның осы түрі қазіргі уақытта да өзінің өзектілігін жоғалтпайтынын көрсетеді. Сәулетшілер қатаң жоспарлау жақтауларынан кетеді және одан да батыл кеңістік жасайды.

Ғимараттың архитектурасында икемді, ағатын пішіндер, ашық трансформацияланатын бөлмелер мен алаңдар пайдаланылады.

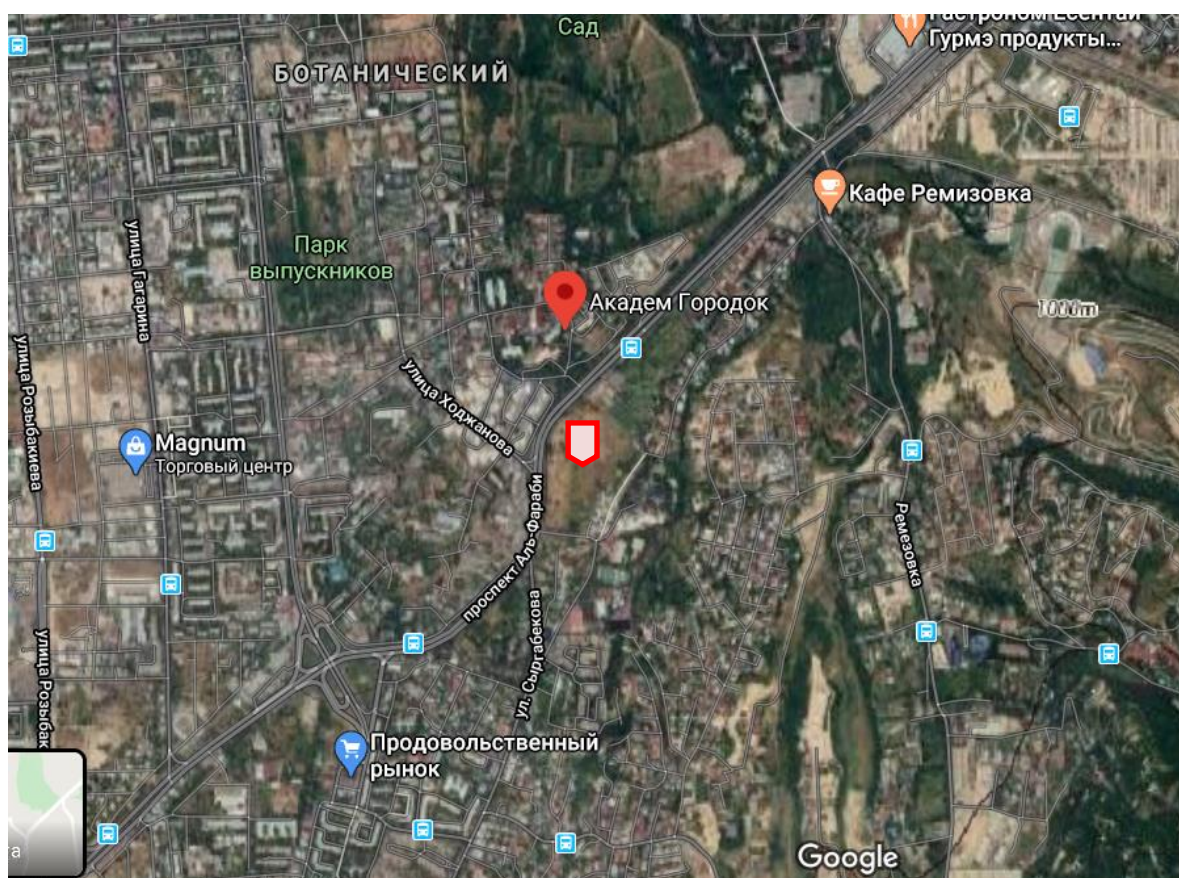
Жеңіл, ауа конструкциялары, табиғи ландшафтқа үйлесімді салынған құрылыстар қолданылады. Аумақты абаттандыруға көп көңіл бөлінеді. Енді құрылыс учаскесі тек жинақтау кеңістігі түрінде ғана емес, сонымен қатар түрлі іс-шаралар үшін дербес көрме аймақтары ретінде де қолданылады.

2 Сәулет-құрылыс бөлімі

2.1 Бас жоспар шешімі

2.1.1 Учаскенің функционалдық-жоспарлау сипаттамасы

Әл-Фараби даңғылы Қаланың Бостандық және Медеу аудандарында орналасқан. Саин көшесінен басталып, Луганский көшесіне дейін жетеді, Мұстафин, Науаи, Розыбакиев, Жароков, Сейфуллин, Назарбаев, Мендикулов және Достық көшелерін қиып өтеді. Алматы шағын көлік сақинасының бір бөлігі болып табылады.

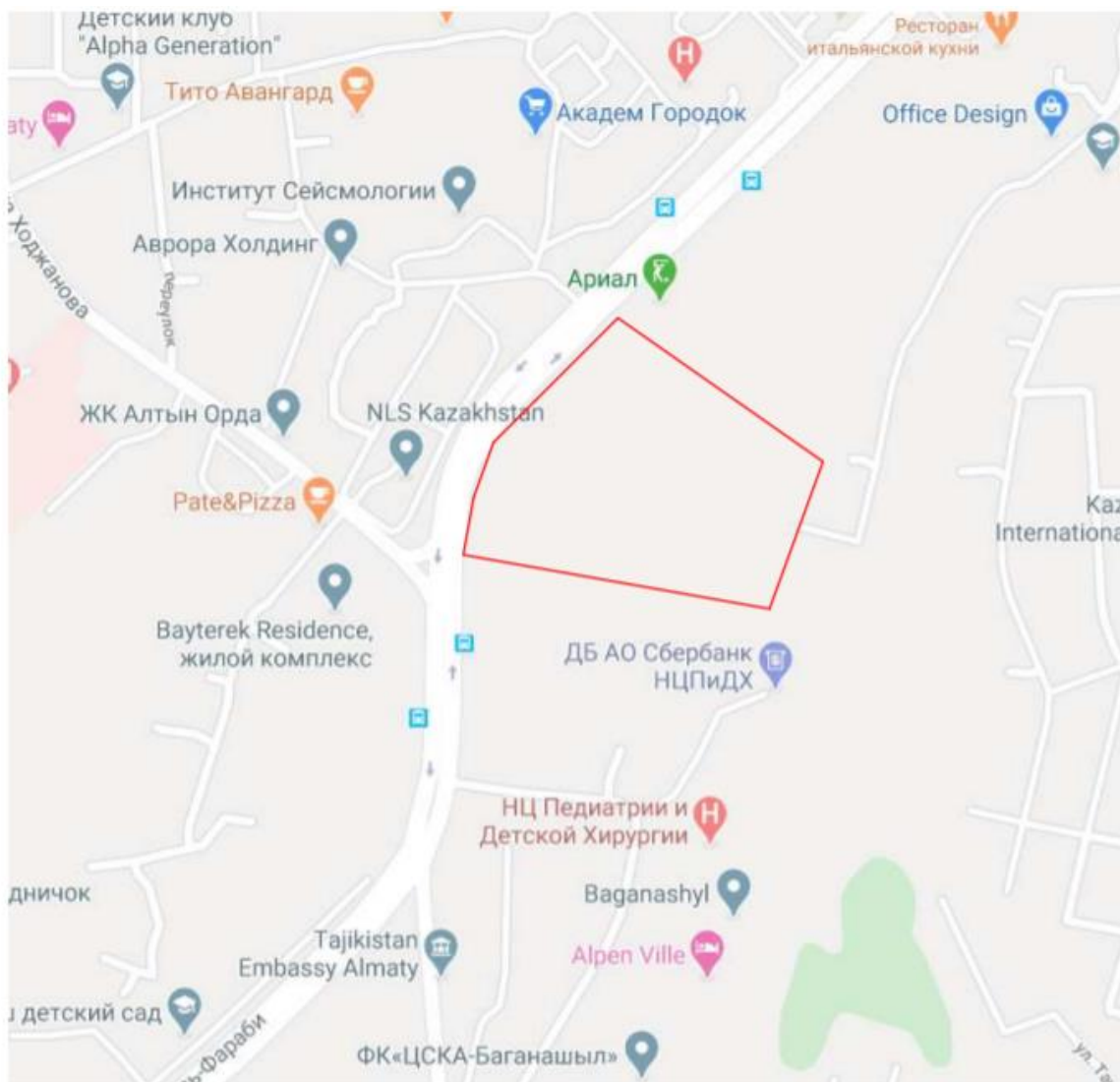
34-сурет. Ситуациялық схема.

Әл-Фараби даңғылы, бұрынғыдай, Алматының оңтүстік бөлігінде Шығыс және батыс бағыттарда келе жатқан автокөлік үшін ірі магистраль болып табылады. Шығыс айналма жолының құрылысына байланысты оны одан әрі шығыс бағытта тесу жүзеге асырылды.

Жобаланған нысан Ходжанов көшесінің қиылысында даңғылда орналасқан. Аумақтың жанында саябақ аймағы, тұрғын үй кешендері мен аурухана орналасқан.

Жобалау учаскесін таңдауда басты мақсат-орталықты келушілерге қаланың кез келген шетінен жетуге ыңғайлы болатындай етіп орналастыру.

Оң сипаттамасы кең даңғылдың және қоғамдық көліктің бірнеше бағыттарының болуы, одан басқа Орталық қызметкерлері мен келушілері үшін сыйымды тұрақ аймағын ұйымдастыру мүмкіндігі болып табылады.

35-сурет. Құрылыс территориясы

2.1.2 Қала құрылысында орналастыру сипаттамасы

Жоба бойынша шығармашылық қызметкерлер үйі Әл-Фараби даңғылы бойында, Ходжанов көшесінің қиылысында орналасқан. Басты міндет келушілер үшін қолайлы аумақ құру, көлік тұрағы мен жол жүру мәселелерін шешу болып табылады.

Ғимарат Әл-Фараби даңғылындағы басты қасбетте орналасқан, бұл орталық келушілері үшін далаға кең панорамалық көрініс ашады.

Паркингтер, саябақ аймақтары, келушілер мен қала тұрғындарының тыныш және белсенді демалуына арналған аймақтар жобаланатын болады.

Аумақты абаттандыруға ерекше көңіл бөлінді. Орталықтың барлық аумағында жарық беретін құралдар орналастырылған, орындықтар мен урналар, сондай-ақ сәндік элементтер мен субұрпақтар орнатылған.

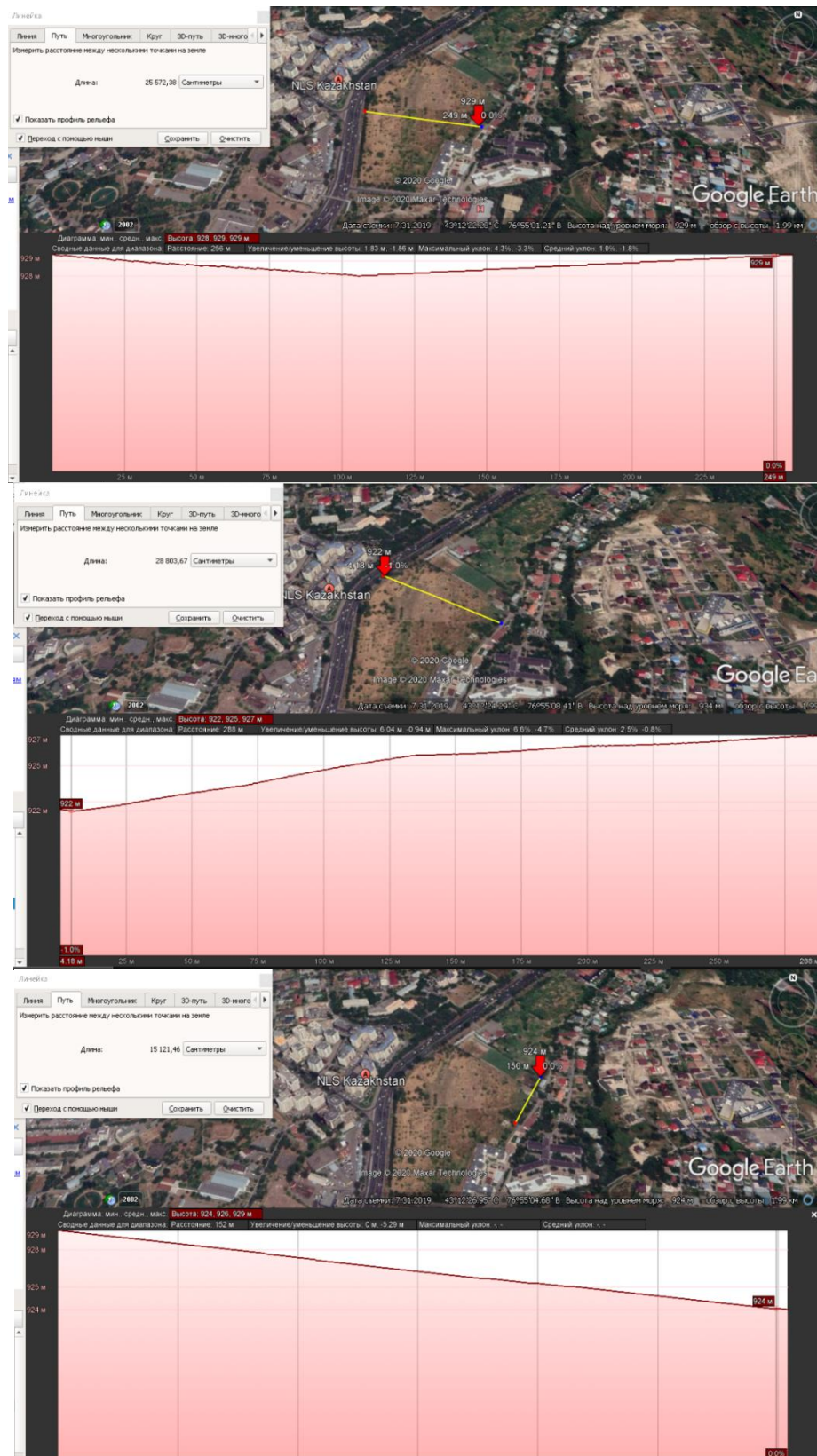
Бірқалыпты желілерді қалыптастыра отырып, ғимараттың өзінің көлемімен бейнелі түрде сыналатын жаяу жүргіншілер жолдарының желілері егжей-тегжейлі әзірленетін болады. Ғимараттың негізгі формасы болған дөңгелек және тегіс сызықтар бас жоспарға бірыңғай композициялық қабылдау жасай отырып, саябақ аймақтарын бөлу кезінде де пайдаланылды.

Ғимараттың алдында жинақтау алаңы орналасқан, ол сонымен қатар жазғы уақытта іс-шаралар, концерттер мен көрмелер өткізетін орын болады.

36-сурет. Бас жоспар

Орталық аумағы жақсы көгалдандырылған, жазық жер бедері басым, шамалы биіктікте (200 метрге дейін), салыстырмалы төмен құламалы (5 градусқа дейін).

37-сурет. Жер бедерінің қимасы

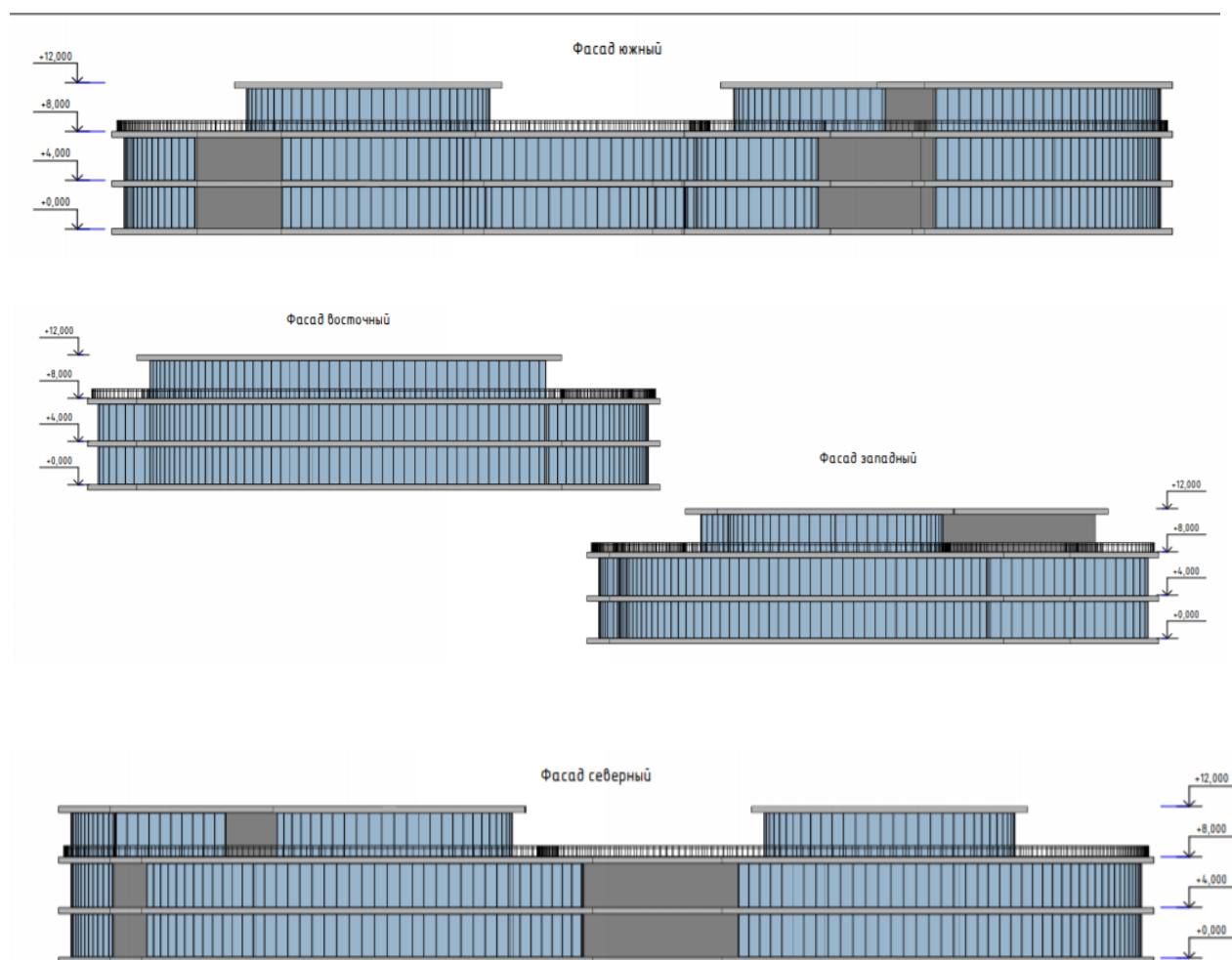
2.2 Архитектуралық шешім

2.2.1 Көлемдік-кеңістіктік шешім

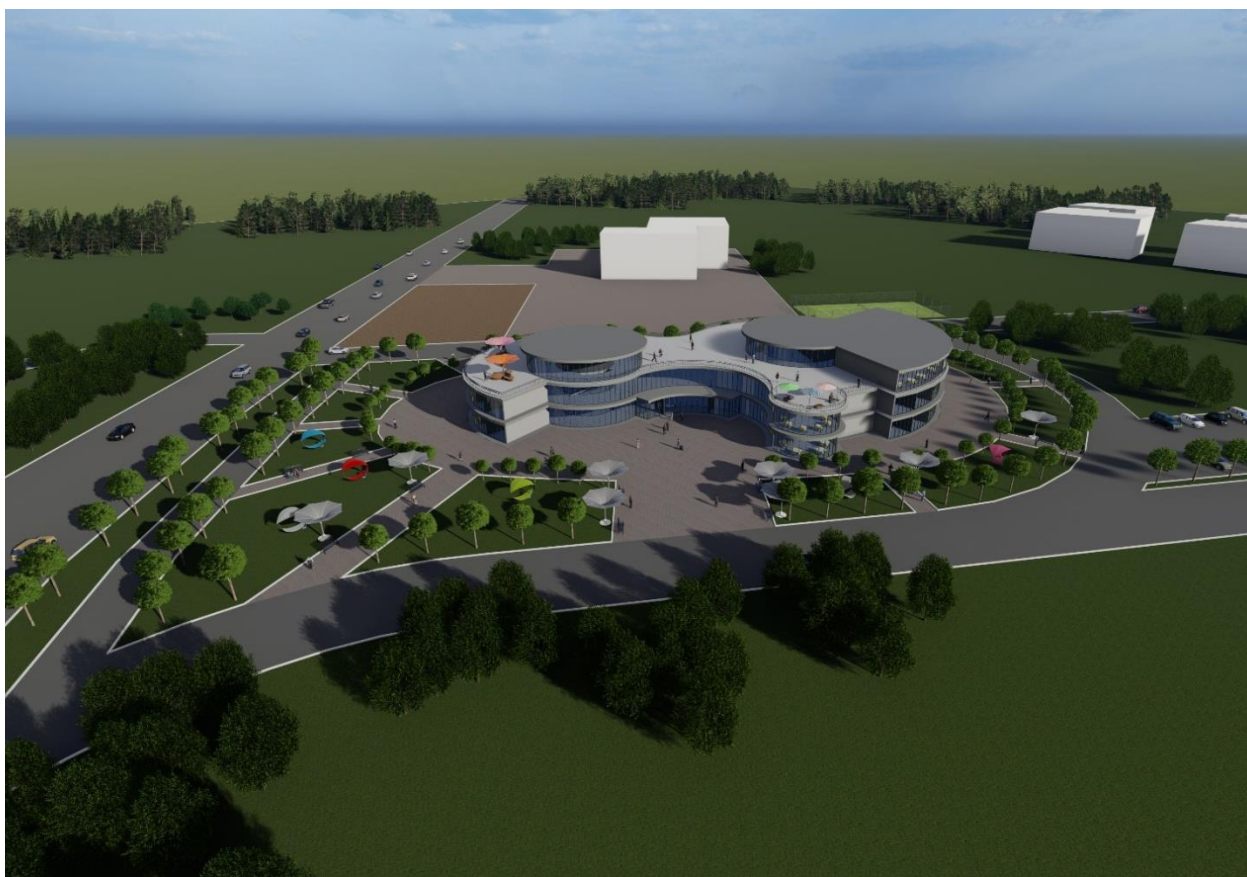
Бұл жобаның басты идеясы-көпфункционалды орталық құру. Орталық жастардың шығармашылығы мен талантын дамытуға арналған алаң болуға, халықтың әр түрлі топтарының қазіргі заманғы қажеттіліктеріне жауап беруге және қалалық құрылымның үйлесімді элементі болуға тиіс. Бұл үшін сәулет-бейнелік шешімді іздестіру кезінде табиғи нысандарға, ал функционалды аймақтауды әзірлеу кезінде – құрамдас элементтердің ерекшеліктері мен осындай ғимараттарды жобалаудағы шет елдердің тәжірибесіне назар аударылды.

Құрылыс нысаны үшін жеңіл көлемді объектіні құру мақсатында жеңіл, мөлдір материалдар мен конструкциялар тандап алынды.

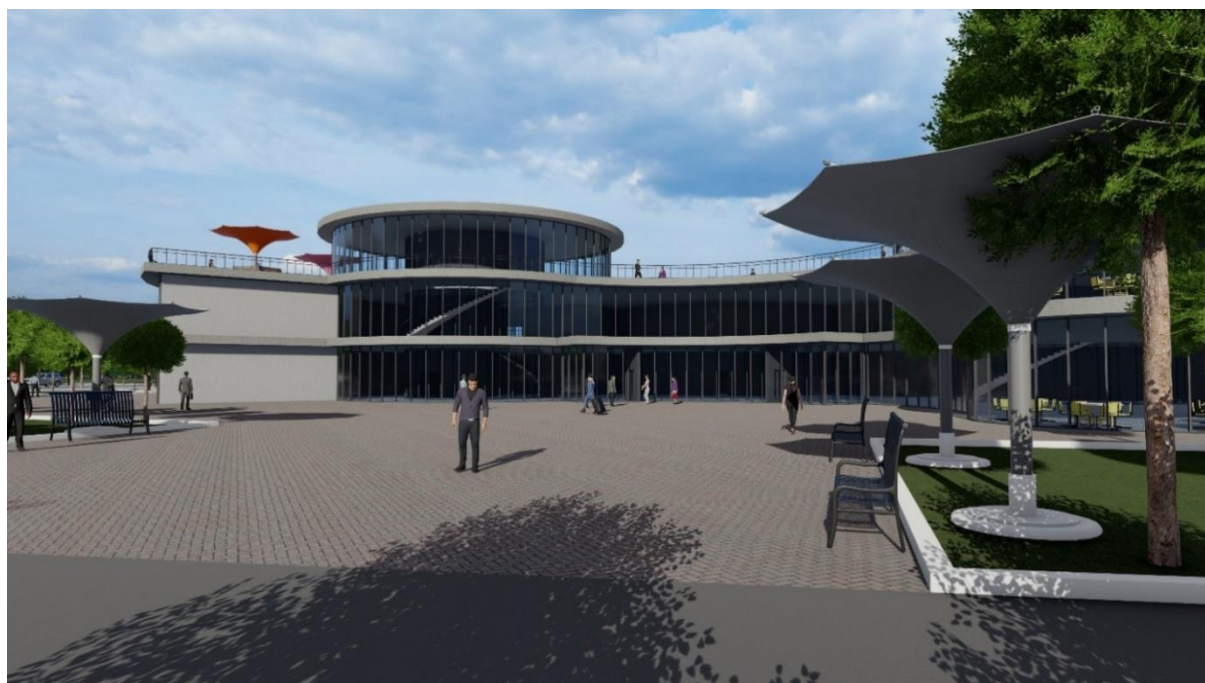
Ғимаратта тұтас қасбеттік әйнектеу басым, бұл ғимараттың басты екіпіні ғана емес, сондай-ақ ашық кең кеңістікті де құрайды.

38-сурет. Ғимараттың қасбеттері

39-сурет. Ғимараттың жалпы көрінісі

40-сурет. Ғимараттың жалпы көрінісі

2.2.2 Сәулеттік-жоспарлық шешім

Жоспар бойынша шығармашылық қызметкерлердің үйі дәліздердің көмегімен бірқалыпты ағатын түрлі көлемдегі цилиндрлерден тұратын көлемнен тұрады.

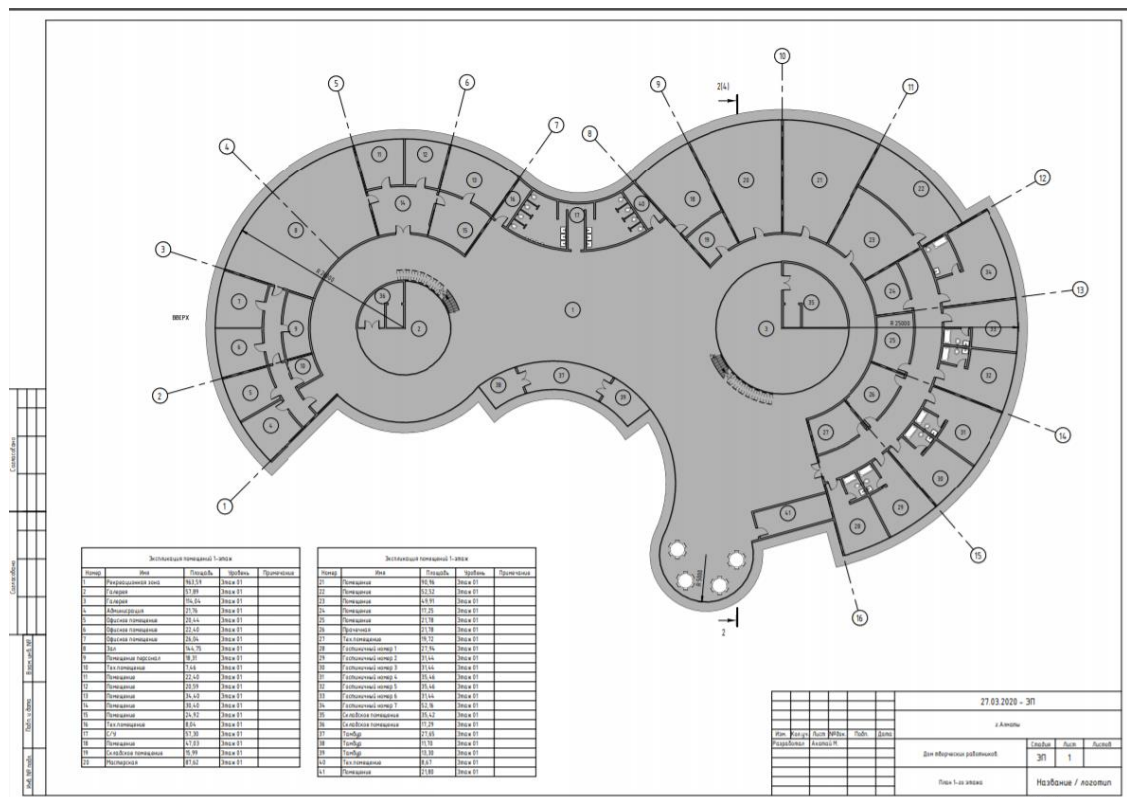
Ғимарат үш қабаттан, пайдаланылатын шатырдан және кең террасадан тұрады. Орталықта болған кезде қандай да бір қолайсыздықтар болмау үшін келушілердің ағынын дұрыс ұйымдастыруға ерекше көңіл бөлінді.

Бірінші қабатта галереялар, еркін жоспарлау кеңселік бөлмелері және қонақ үй нөмірлері, техникалық бөлмелер орналасқан.

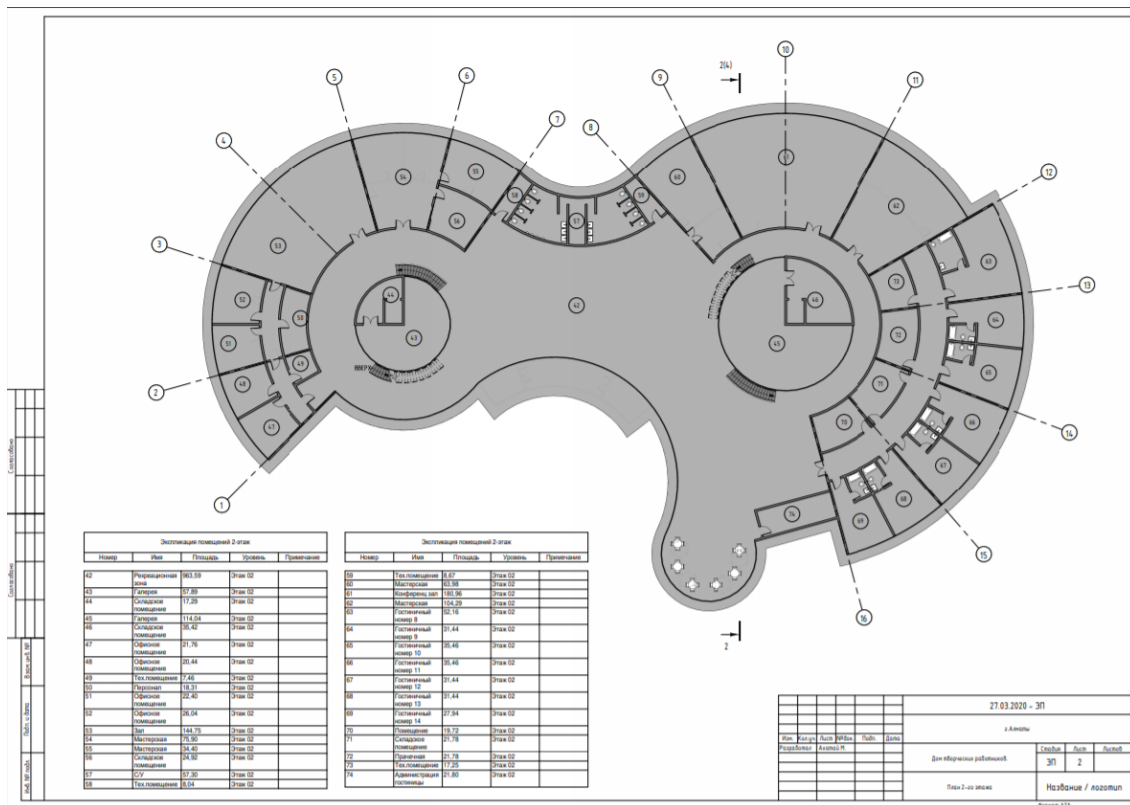
Екінші қабатта мастерсиялар, галереялар, кеңсе бөлмелері, конференц-зал және қонақ үй нөмірлері бар.

Үшінші қабатта жазғы террасалар мен балкондары бар мейрамхана орналасқан.

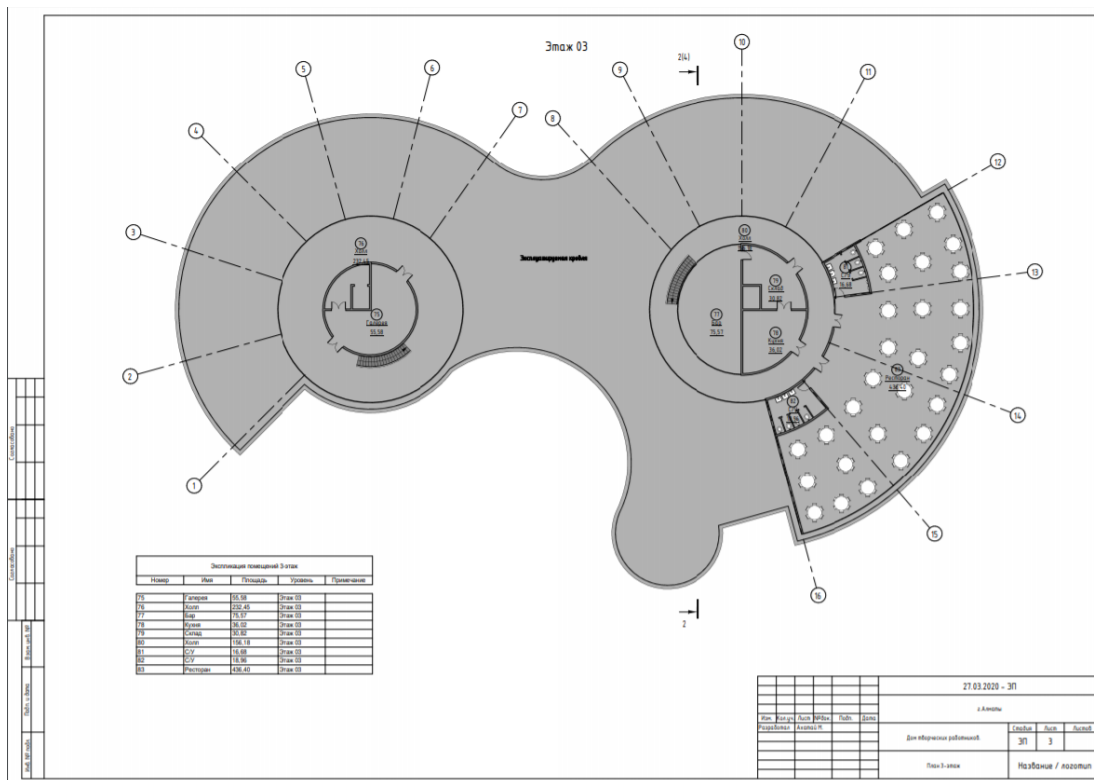
Осыған ұқсас түрдегі көпфункционалды кешендер жұмысының үйлесімділігі инженерлік жабдықтардың көптеген жүйелерінің: жылыту, желдету, сумен жабдықтау, жарықтандыру, ауа баптау, электрмен жабдықтаудың әртүрлі түрлерінің, оның ішінде тоғы әлсіз құрылғылардың (телефон, көп бағдарламалы радиохабар тарату, теледидар, компьютер), күзет және өрт сигнализациясының, басқарудың әртүрлі автоматты жүйелерінің және т. б. жұмыстарымен қамтамасыз етіледі.

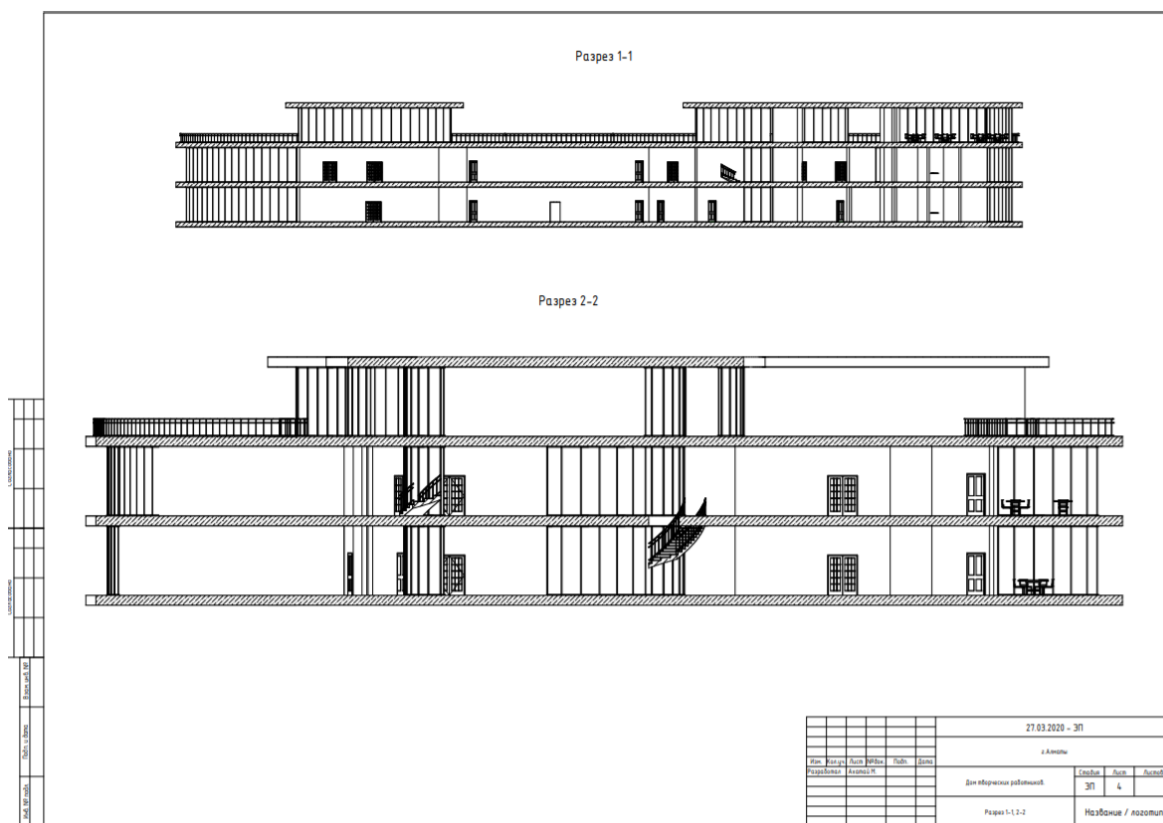
41-сурет. 1-ші қабат жоспары

42-сурет. 2-ші қабат жоспары

43-сурет. 3-ші қабат жоспары

44-сурет. 1-1 және 2-2 қималар

3. Құрылымдық шешім

Ғимараттың конструктивтік жүйесі. Ғимараттың таңдалған пішінін назарға ала отырып, оңтайлы конструктивтік схемамен монолитті темір бетоннан қарқасты құрылым таңдалды. Қаңқасы өзекті көтергіш элементтерден — тік (бағаналар) және көлденең арқалықтардан (ригельдерден) тұратын, аражабындардың қатты көлденең дискілерімен және тік байланыстар жүйесімен біріктірілген жүйе болып табылады. Бойлық және көлденең бағыттарда ірілендірілген қадамдары бар сирек орнатылған колонналарға байланысты жоспарлау шешімдерінің бостандығындағы қаңқалы жүйелердің негізгі құрамдас артықшылығы. Жүйеге көтергіш және қоршау конструкцияларына анық бөлу тән. Салмақ түсетін қалқандар (бағаналар, ригельдер және аражабындар дискілері) барлық жүктемелерді қабылдайды, ал сыртқы қабырғалар тек өз салмағын (өзі салмақ түсетін қабырғалар) қабылдай отырып, қоршау конструкцияларының ролін орындайды. Бұл берік және қатты материалдарды қолдануға мүмкіндік береді — қаңқаның көтергіш элементтері үшін, және жылу — дыбыс оқшаулағыш материалдар — қоршаушылар үшін. Жоғары тиімді материалдарды пайдалану ғимараттың салмағын төмендетуге мүмкіндік береді, бұл ғимараттың статикалық қасиеттеріне оң әсер етеді.

Плиткалық монолитті іргетас. Бетонның көмегімен ғимараттың негізін кез келген формада сақтауға болады. Плиткалық іргетас-тұтас темірбетонды монолитті плитаны білдіреді, ол үйдің барлық алаңы астында қаланады. Мұндай іргетас іргетастардың барлық түрлерінің арасында ең үлкен тірек алаңы бар және осының арқасында ауыр ғимараттың тіпті төмен салмақ түсетін қабілеті бар топырақта орнықтылығын қамтамасыз ете алады. Сондай-ақ, үлкен алаңның арқасында плиткалық іргетас бума күштеріне қарсы тұрады: олардың әсерінен барлық плита көтеріледі және түсіріледі, сондықтан ол әлі де құбылмалы деп аталады. Плитада салынған ғимарат толығымен ғана қозғалады, бұл оны қисықтардан босатады. Монолитті плитаның қалыңдығы 10 см және одан да көп болуы мүмкін. Таспалы іргетас сияқты монолитті плита тегістелген құм-қиыршықтасты жастыққа салынады. Оған гидроизоляция салынады, үстіңгі жағында арматуралық қаңқалар қойылады. Плиткалық іргетастың арматуралық қаңқасы екі арматуралық торлардан тұрады – жоғарғы және төменгі-олар өзара қатты байланысты. Плиткалық іргетасты арматуралау үшін диаметрі 12-16 мм ауыспалы көлденең қимасы бар (қабырғалы) арматураны пайдалану қажет.

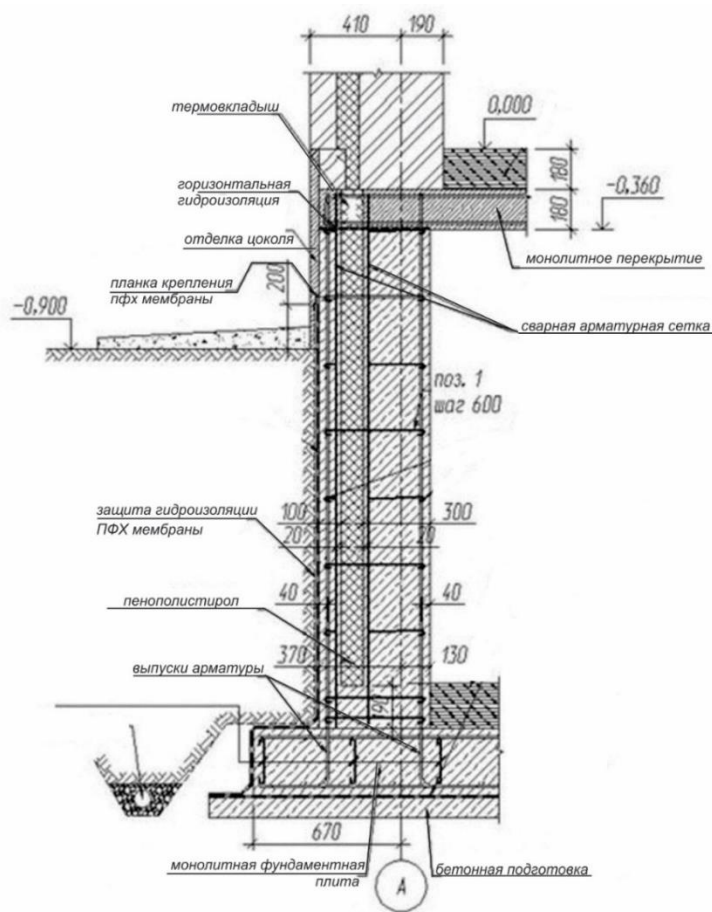
Қоршау конструкциялары. Ғимаратта қисық сызықты учаскелер басым болғандықтан, жеңілдетілген темір бетоннан жасалған монолитті қоршау конструкциялары пайдаланылатын болады.

Бөлмелердің кейбір топтарында ішкі қалқалар үшін гипсокартон қолданылады. Белгілі бір бөлмелерде дыбыс жұтатын және шағылыстыратын материалдардан жасалған күрделі аралас қалқандар орнатылады.

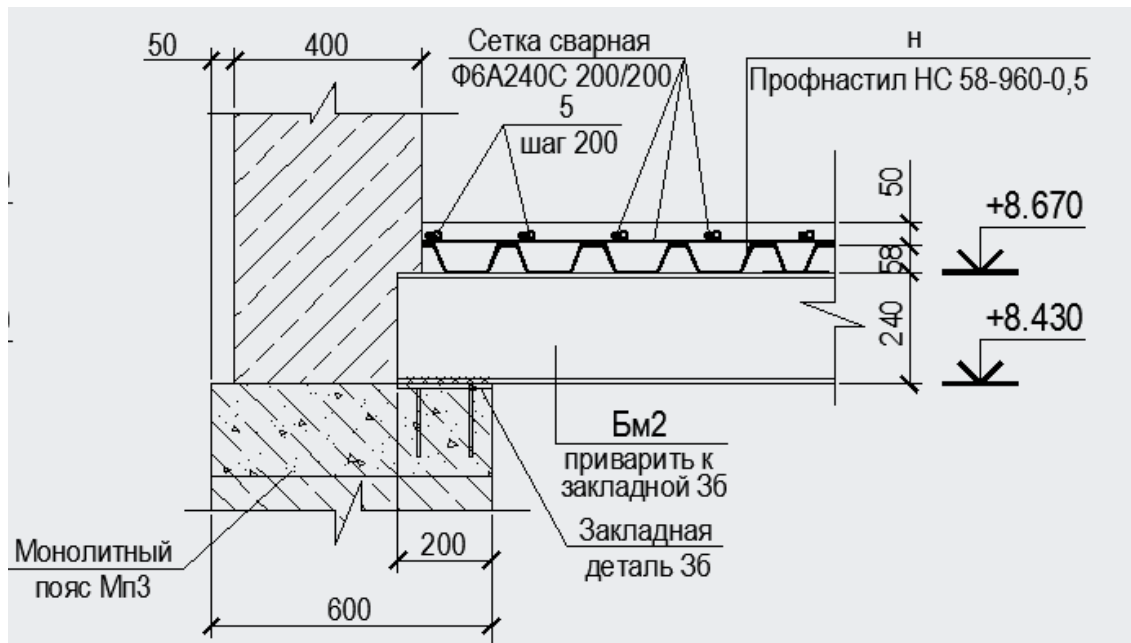
Деформациялық жіктердің құрылысы. Көлемдік-кеңістіктік, жоспарлау шешімдерін, көпбейінді функцияларды ұйымдастыру мен жергілікті жердің табиғи ерекшеліктерін ескере отырып, конструктивтік схемада деформациялық жіктерді орнату қажет. Деформациялық тігіс-ауа температурасының ауытқуы, сейсмикалық құбылыстар, топырақтың біркелкі шөгуі және конструкцияның көтергіш қабілетін төмендететін қауіпті меншікті жүктемелерді тудыруы мүмкін басқа да әсер ету кезінде пайда болатын мүмкін деформация орындарында конструкция элементтеріне түсетін жүктемені азайтуға арналған. Ғимарат конструкциясындағы құрылысты жеке блоктарға бөлетін және сол арқылы құрылысқа серпімділіктің кейбір дәрежесін беретін кесіндісі болып табылады. Герметизациялау мақсатында серпімді оқшаулау материалымен толтырылады

Конструкция	Түрі	Материал	Элементтердің өлшемдері, қадамдар, арақашықтықтар
Фундаменттер	Монолитті, бағаналы	Темірбетон	800мм
Сыртқы	Сыртқы	Сыртқы қабырға	500мм

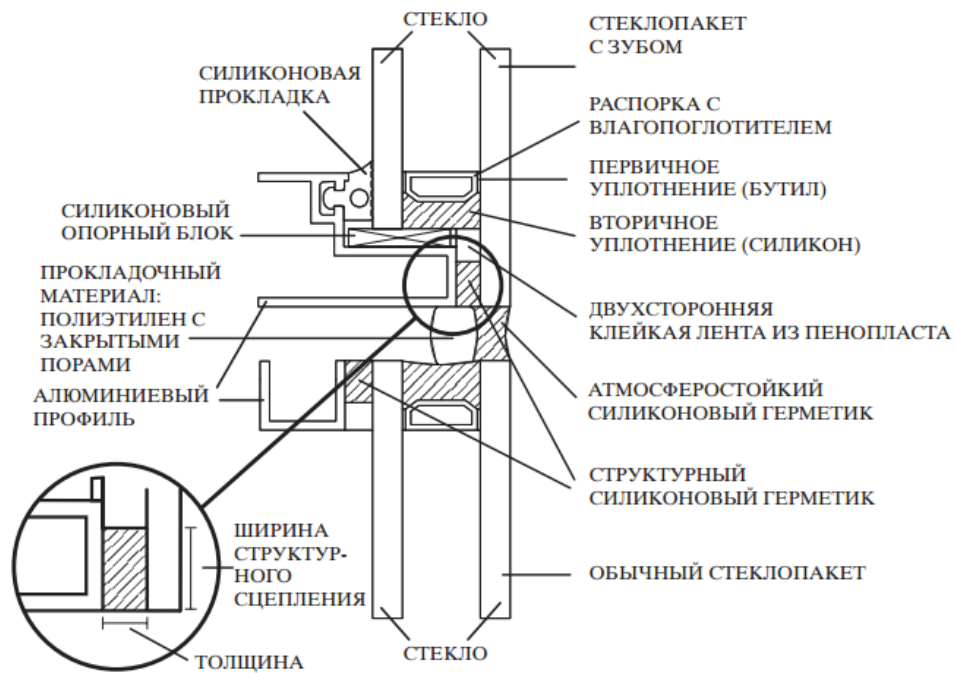
қабырғалар	қабырғалары жылыту аралық қабатымен бірге	монолитті панельдерімен қапталған	
Аралық қабырғалар	Кірпіш	Кірпіш	120мм
Баспалдақтар	Монолитті	Темірбетон	150x300
Каркас колонналары	Монолитті	Темірбетон	300x300
Балкалар немесе фермалар	Монолитті	Темірбетон	
Ара жабындар	Монолитті, ішінара әйнектелген	Темірбетон, метал	300мм
Шатыры	Жартылай қолданылады	Арнайы жабын	
Жылытқыш	Сыртқы жағынан	Минвата, Пеноплекс	
Терезелер	Витраждар	Металл, ағаш	
Есіктері	Темір, ағаш		
Фасад жабыны	Фасадтары плиткамен жабылған		

45-сурет. Монолитті фундаменттің түйіні

46-сурет. Қабырғаның аражабынмен байланысы

47-сурет. Терезе түйіні

Қорытынды

Демалыс және демалыс саласы— адамның күнделікті өмірінің маңызды бөлігі, елдегі және әлемдегі әлеуметтік-мәдени өзгерістердің бірнеше онжылдығы ішінде ол өзіндік «артықшылық төңкерісіне» ұшырады-бос уақытты өткізу мүмкіндіктері айтарлықтай кеңейді, жаңа формалар пайда болды, жастардың бос уақытының сипаты мен мазмұны өзгерді.

Қазіргі уақытта шет елдермен салыстырғанда Қазақстандағы жастарға арналған қазіргі заманғы шығармашылық орталықтардың саны шамалы, олар жеке сипатқа ие. Сондықтан бізде қазіргі жастардың әлеуметтік талаптарына жауап беретін осындай құрылыстарды жобалау мен салу тәжірибесі жоқ.

Осы жылдар ішінде жинақталған шығармашылық орталықтарды жобалаудың тәжірибесі бай және қазіргі уақытта да өзекті. Алайда, егер белгілі бір мәдени және уақытша факторларды ескерсе, жастардың бос уақытын өткізуге арналған жаңа сәулет ортасын әзірлеу қажеттілігі пайда болады.

Біздің қаламызда шағын бағытта жұмыс істейтін би студиялары, шағын вокал студиялары, театр үйірмелері бар. Жобада басты мақсат-бұл салаларды бір жерде біріктіру, шығармашылық үшін үлкен алаң құру және жастардың жан-жақты дамуы және бос уақытын тиімді өткізу мүмкіндігі болды.

Пайдаланылған әдебиет тізімі

1. СНиП 2.08.02-89 Жоғары оқу орындарын және біліктілікті арттыру институттарын жобалау
2. СНиП 2.08.02-89 Оқу кешендері мен орталықтарын жобалау
3. Кәсіптік - техникалық, арнайы және жоғары оқу орындарын жобалау нормалары
4. Оқушылар үйлерін жобалау бойынша ұсыныстар
5. Концерт залдарын жобалау бойынша ұсыныстар
6. СНиП 2.08.02-89 клубтарды жобалау
7. СНиП РК 3.02-02-2001 Қоғамдық ғимараттар
8. А.Л. Гельфонд. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений Москва 2006
9. Учебник «Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений» Москва 1985
10. ҚР өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар
11. СНиП РК 2.02-05-2009 Ғимараттар мен құрылыстардың өрт қауіпсіздігі
12. СН РК 2.04-02-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру
13. <https://archi.ru/projects/world/6572/palitra-proekt-dvorca-tvorchestva-shkolnikov-v-astane>
14. <http://www.arhinovosti.ru/2014/05/12/dvorec-shkolnikov-v-astane/>
15. <http://kuef.kz/ru/news/details.php?ID=1677>
16. https://www.znak.com/2017-07-25/v_ekaterinburge_na_blagoustroystvo_plochadki_pered_dvorcom_molodezhi_potr_atyat_29 mln
17. <http://alexcheban.livejournal.com/63676.html>
18. <http://www.arhinovosti.ru/2011/06/15/kulturnyj-kompleks-ot-mecanoo-shehnczhehn-kitajj/>
19. <http://www.arhinovosti.ru/2011/06/15/kulturnyj-kompleks-ot-mecanoo-shehnczhehn-kitajj/>
20. <http://curated.ru/architecture/rivas-by-mi5>
21. <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BB%D0%BC%D0%B0-%D0%90%D1%82%D0%B0>
22. https://tengrinews.kz/zakon/pravitelstvo_respubliki_kazahstan_premier_min_istr_rk/natsionalnaya_bezopasnost/id-P1500000191/
23. <http://cinref.ru/razdel/00800ecologia/09/339940.htm>
24. <http://www.stroyotd.ru/arhitekturno-planirovochnye-metodyi-borbyi-s-shumom.html>
25. <https://stroyvopros.net/fundament/fundament-monolitnaya-plita-svoimi-rukami.html>